

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LISTOPAD 2017

1. 11. ve 21.00 SEČ
15. 11. ve 20.00 SEČ
30. 11. v 19.00 SEČ

Platí na celém území ČR
Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – koncem měsíce velmi nízko nad západem
Venuše – v 1. polovině měsíce ráno nízko nad východem
Mars – na ranní obloze
Jupiter – ve 2. polovině měsíce ráno nad východem
Saturn – v 1. polovině měsíce večer nízko nad západem
Uran – téměř celou noc kromě jitra
Neptun – v první polovině noci

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

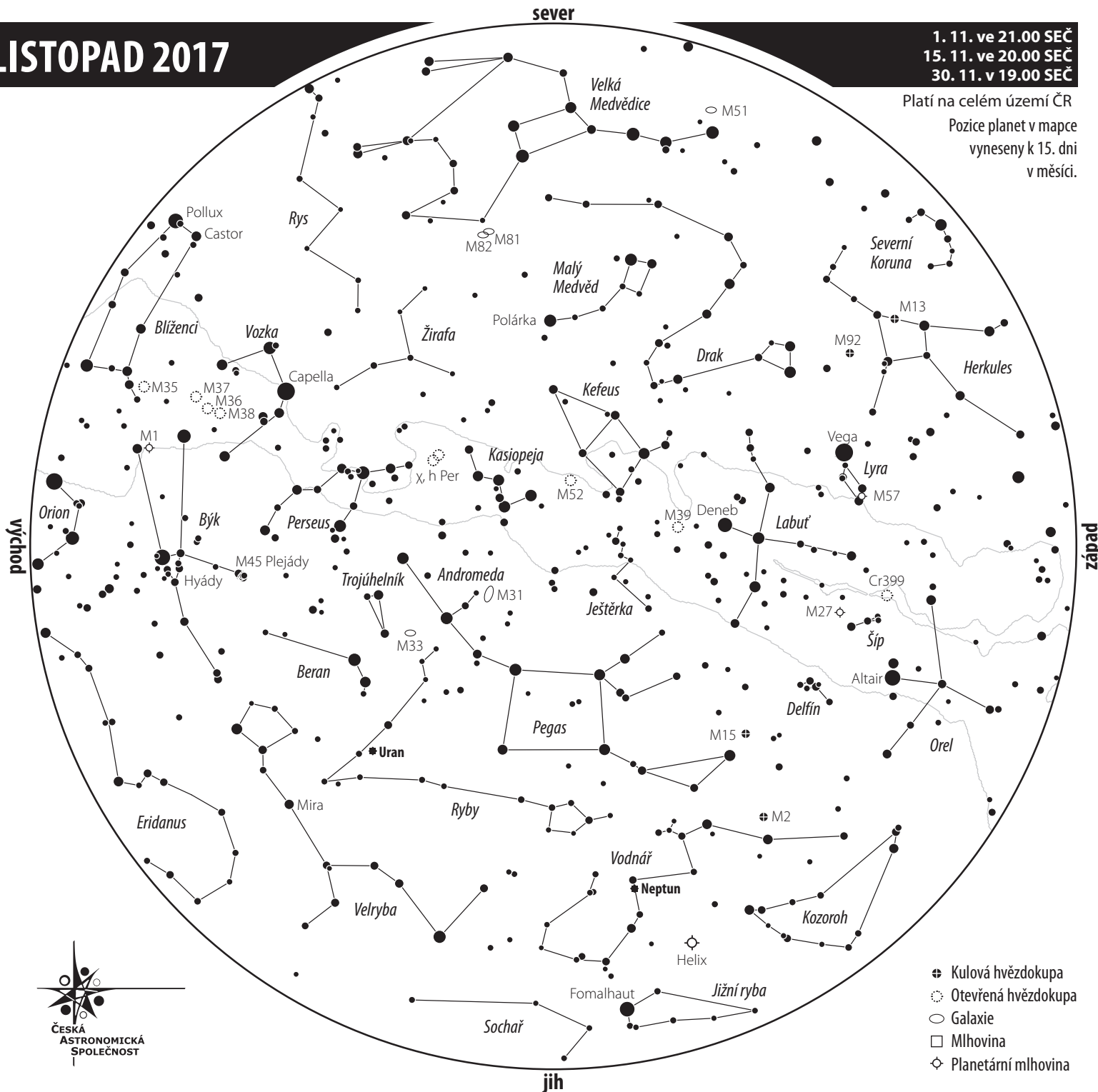
2. Venuše v konjunkci se Spicou
3. Planetka č. 44 Nysa v opozici se Sluncem (9,6^m)
3. Měsíc v konjunkci s Uranem
4. Měsíc v úplňku (05.23 UT)
5. Měsíc v Plejádách
6. Zákryt Aldebaranu Měsícem (03.04–03.39 UT)
6. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 361 438 km)
10. Měsíc v poslední čtvrti (20.36 UT)
13. Těsná konjunkce Venuše s Jupiterem
17. Planetka č. 42 Isis v opozici se Sluncem (10,4^m)
17. Maximum meteorického roje Leonid
18. Měsíc v novu (11.42 UT)
21. Měsíc v apogeiu (nejdále od Země – 406 131 km)
24. Merkur v největší východní elongaci (21,9°)
26. Měsíc v první čtvrti (17.03 UT)
28. Konjunkce Merkuru se Saturnem
29. Konjunkce Marsu se Spicou

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT)
[Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h] a pro 15° E a 50° N.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na webu

www.udalosti.astronomy.cz

Sledujte také pravidelnou rubriku Vesmírný týden na webu České astronomické společnosti – www.astro.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LISTOPAD 2017

Planetární nebe je v listopadu poměrně chudé. V první polovině měsíce spatříme ještě nízko nad západem **Saturn**, který postupně mizí v záři Slunce. Koncem měsíce je v největší východní elongaci **Merkur**, ale podmínky pro jeho nalezení za soumraku nízko nad západem budou velmi obtížné. V úterý 28. dojde ke konjunkci Merkuru právě se Saturnem, přiblížení planet by mohlo být viditelné teleskopicky. První polovina noci bude patřit **Neptunu** ve Vodnáři, **Uran** je na tom lépe, je viditelný téměř celou noc, kromě jitra. Můžete se pokusit spatřit jeho nejjasnější měsíčky nebo dokonce nějaké detaily na kotoučku planety (10" dalekohled za dobrých podmínek spolehlivě ukáže Titanii a Oberon, 16" přístroj pak i Ariel a Umbriel). Ráno vysoko nad jihovýchodem svítí **Mars** a naopak nízko nad obzorem jasná **Venuše**, jejíž viditelnost pomalu končí a ve druhé polovině měsíce ji vystřídá **Jupiter**, který se po konjunkci se Sluncem přesunul na ranní oblohu. V pondělí 13. listopadu ráno ještě Venuše a Jupiter stihnou vzájemnou **těsnou konjunkci**. Venuše bude jen 0,3° severně. Planety spatříme velmi nízko nad východním obzorem. Konjunkce Měsíce a Jupiteru se odehraje na státní svátek 17. listopadu. Seskupení Měsíce, Jupiteru a Venuše bude tedy pozorovatelné na ranní obloze 16. a 17. listopadu.

V neděli 5. listopadu večer vstoupí Měsíc do otevřené hvězdokupy Plejády a bude postupně zakrývat některé jasné hvězdy. Nejprve to bude v 19.54 SEČ hvězda 54 (gamma) Tau (3,7^m), poté v 23.57 SEČ 75 Tau (5,0^m) a celé divadlo vyvrcholí **zákrytem nejjasnější hvězdy Býka Aldebaranu** (0,9^m) 6. listopadu ráno v 04.04 SEČ (časy jsou pro 15° E a 50° N a na území ČR se budou lišit v řádu minut). Měsíc je tou dobou bohužel krátce po úplňku, takže svým jasem bude přezářovat slabší hvězdy.

Naopak novoluní bude přát **meteorickému roji Leonid**, který má své pravidelné každoroční maximum kolem 17. listopadu. Ten je často zmiňován v souvislosti s opakujícími se bohatými meteorickými dešti, které se dostávají s periodou přibližně 33 let, ale s tím bohužel letos počítat nemůžeme. Pozorovatelsky nejzajímavější budou předúsvitové hodiny 17. a 18. listopadu, specialitou Leonid totiž bývá nemalé zastoupení jasných bolidů.

Z komet je ve výborné poloze stále **C/2017 O1 (ASASSN)**, která trochu zklamala očekávání. Přestože byla v záři a říjnu jasnou kometou v dosahu triedrů, díky malému plošnému jasu a nevýrazné kondenzaci stále potřebuje k pozorování velmi tmavou oblohu. V listopadu se pohybuje souhvězdím Žirafy a Malé medvědice směrem k Polárce, a ačkoliv již slábně (kolem 9–10^m), stále je v dosahu větších binokulárů a menších dalekohledů. Na ranní obloze ve Lvu a později v Panně je další vhodná kandidátka pro menší přístroje, periodická **24P/Schaumasse** s jasností kolem 10–11^m.

